

OPATŘENÍ DĚKANA č. 11/2016

k nakládání s chemickými látkami a směsmi

Čl. 1

Předmět úpravy

Toto opatření děkana upravuje nakládání s chemickými látkami a přípravky na Univerzitě Karlově v Praze, Přírodovědecké fakultě (dále jen "fakulta") dle platné legislativy - zejména v souladu s ustanovením zákona 258/2000 Sb. o ochraně zdraví lidu ve znění zákona 267/2015 Sb. dle §44a) a s vyhláškou č.478/2013, nařízením komise (EU) o klasifikaci, označování a balení látek a směsí.

Čl. 2

Obecná ustanovení - zaměstnanci a studenti

Při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi jsou zaměstnanci a studenti povinni dodržovat tyto zásady:

1. Chránit zdraví lidí a životní prostředí a řídit se výstražnými symboly nebezpečnosti, standardními větami označujícími specifickou rizikovost a nebezpečnost, a standardními pokyny pro bezpečné zacházení s nebezpečnými chemickými látkami podle zvláštních právních předpisů.
2. Dodržovat zákaz prodeje, darování nebo poskytování jiným způsobem nebezpečných chemických látek a chemických směsí, které jsou klasifikovány třídou a kategorií nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1 nebo 2 (dříve vysoce toxické látky) jiným osobám, nejsou-li tyto osoby oprávněny k nakládání s těmito chemickými látkami a směsmi.
3. Dodržovat zákaz prodeje, darování nebo poskytování jiným způsobem nebezpečných chemických látek a směsí které jsou klasifikovány třídou a kategorií nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 3 nebo toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové nebo opakované expozici kategorie 1 (dříve klasifikované jako toxické látky), jakož i chemické látky a chemické směsi, které jsou klasifikovány třídou a kategorií nebezpečnosti žíravost kategorie 1 se standardní větou o nebezpečnosti H314 (dříve klasifikované jako žíravé látky) osobám mladším 18 let a osobám zcela nebo zčásti zbaveným způsobilosti k právním úkonům.

Čl. 3

Obecná ustanovení - vedoucí pracovníci

1. Při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi jsou všichni vedoucí pracovníci v rozsahu svých řídicích a kontrolních pravomocí vyplývajících z jejich funkcí povinni zabezpečit prokazatelné seznámení osob, které v rámci svého zaměstnání nebo přípravy na povolání nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo jejich směsmi, které jsou klasifikovány třídou a kategorií nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1 nebo 2 (dříve vysoce toxické látky). Tyto osoby musí být předem seznámeny s nebezpečnými vlastnostmi těchto látek a směsí, zásadami ochrany zdraví a životního prostředí před jejich škodlivými účinky a se zásadami první pomoci při zasažení těmito látkami. Toto seznámení osob s nakládání s nebezpečnými chemickými látkami lze provádět výhradně odborně způsobilými osobami. Pokud se na pracovišti taková odborně způsobilá osoba nenachází, je možno k zaškolení osob nakládajících s nebezpečnými chemickými látkami použít osoby odborně způsobilé z jiného pracoviště. Opakované proškolení se provádí nejméně jedenkrát za 2 roky, zpravidla v rámci periodického školení BOZP. O tomto proškolení je veden písemný záznam. Údaje o toxicitě a dalších bezpečnostních parametrech chemických látek jsou na stránce www.eurochem.cz, přičemž látky akutní toxicity kategorie 1 nebo 2 (dříve vysoce toxické látky), mají bezpečnostní značení tzv. Acute Tox 1, 2 (dříve +T).

2. Bezpečnostní technik fakulty zpracovává písemná pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s látkami nebo jejich směsmi klasifikovanými jako:
 - látkami třídy nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1, 2, 3, toxické pro specifické cílové orgány jednorázová dávka/opakovaná dávka kategorie 1 (dříve vysoce toxické a toxické látky),
 - látkami třídy nebezpečnosti žíravé,
 - látkami třídy nebezpečnosti karcinogenní kategorie 1, 2,
 - látkami třídy nebezpečnosti mutagenní kategorie 1, 2,
 - dále látkami a směsmi, které mají přiřazení kategorie nebezpečnosti karcinogenita kategorie 1A, 1B (látky dříve označované větou R45 nebo R49 karcinogenní),
 - látkami třídy nebezpečnosti mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B (látky dříve označované větou R46 mutagenní),
 - látkami třídy nebezpečnosti toxicita pro reprodukci kategorie 1A nebo 1B (látky dříve označované větou R60 nebo R61 toxické pro reprodukci),pro pracoviště, na nichž se s těmito látkami a směsmi nakládá.

Pravidla musejí být volně dostupná všem osobám na pracovišti a musejí obsahovat zejména informace o nebezpečných vlastnostech chemických látek a chemických směsí, se kterými zaměstnanci a studenti nakládají. Dále musí obsahovat pokyny pro bezpečnost, ochranu zdraví a ochranu životního prostředí, pokyny pro první pomoc při zasažení těmito látkami a postup při nehodě.
3. Skladování nebezpečných chemických látek nebo směsí, které jsou klasifikovány jako látky třídy nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1, 2 (dříve vysoce toxické látky) musí být zajištěno v prostorách, které jsou uzamykatelné, zabezpečené proti vloupání a vstupu nepovolaných osob. Při skladování musí být vyloučena záměna a vzájemné škodlivé působení uskladněných chemických látek a směsí a musí být zabráněno jejich pronikání do životního prostředí a ohrožení zdraví lidu. Za zajištění výše uvedených podmínek skladování vysoce toxických chemických látek a směsí odpovídá vedoucí příslušného pracoviště.
4. Na pracovištích, která nakládají s nebezpečnými chemickými látkami, nebo směsmi, které jsou klasifikovány jako látky třídy nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1, 2 (dříve vysoce toxické látky) je vedena evidence těchto chemických látek a směsí. Tuto evidenci vede pracovník písemně určený vedoucím příslušného pracoviště. Evidence pro každou nebezpečnou chemickou látku a směs je vedena zvlášť. Evidenční záznamy musejí obsahovat údaje o přijatém a vydaném množství, stavu zásob a jméno osoby nebo firmy, které byla chemická látka nebo směs vydána. Evidenční záznamy se uchovávají nejméně po dobu 3 let po dosažení nulového stavu zásob nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi. Pracovník určený k vedení evidence vysoce toxických látek je povinen hlásit zjištěné nedostatky v skladování těchto látek vedoucímu pracoviště a bezpečnostnímu technikovi fakulty.
5. Kontrolu skladování a evidence chemických látek a směsí třídy nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1, 2 (dříve vysoce toxických látek) provádí komise pověřená k ročním prověrkám BOZP a PO. Výsledky kontroly uveřejní komise v závěrečné Zprávě o prověrkách BOZP za daný rok, kde zároveň stanoví termíny, způsoby a odpovědnosti za odstranění zjištěných nedostatků. Minimálně jedenkrát za rok provádí kontrolu skladování a evidence chemických látek a směsí třídy nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1, 2 bezpečnostní technik fakulty, který o výsledcích kontroly, způsobu odstranění nedostatků a stanovených termínech jejich odstranění informuje vedoucí příslušných pracovišť.
6. Vedoucí pracovišť, na kterých dochází k nakládání s nebezpečnými chemickými látkami, zajistí stálou dostupnost materiálu k odstranění následků havárií vzniklých únikem této látky nebo směsi. Jedná se především o absorpční materiál, uzavíratelnou nádobu, smetáček a lopatku.

Čl. 4
Závěrečná ustanovení

1. Tímto opatřením se ruší opatření děkana č. 15/2014 k nakládání s chemickými látkami a směsmi.
2. Osobami odpovědnými za realizaci tohoto opatření a kontrolu jeho dodržování stanovují proděkany jednotlivých sekcí.
3. Aktualizací tohoto opatření v závislosti na požadavcích nové legislativy pověřuji bezpečnostního technika fakulty.
4. Toto opatření nabývá účinnosti dnem vydání.

V Praze dne 23.3.2016

prof. RNDr. Bohuslav Gaš, CSc.
děkan fakulty